זון אויפגאנג — 4.20.
זון אונטערגאנג — 8.34.

די אינציקע אידישע צייטונג
אין מערב קאנאדע
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאג

אידישע וואַרט
THE ISRAELITE PRESS

THE GATEWAY OF THE WEST

וועטער:
קלאר און וואַרם.

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910 PUBLISHED DAILY

Vol. 21, No. 111. Winnipeg, Mon. June 8, 1931. Published Daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג מאַנטאג כ׳ סיון, תרצ״א.

פוֹתל מערבי באַריכט פאַרעפנטלאַכט היינט

איצטיקע אידישע רעכט אנערקענט געוואָרן פון קאָמיסיע

מוסולמאַנער ניט דערלויבט צו שטעלן נייע געביידעס

(ספּעציעל פאַר "דאָס אידישע וואָרט")

זשענעוואַ, יוני 8 (איטא).— דער כותל־מערבי באַריכט, וועלכער איז פון דער אינטערנאַציאָנאַלער קאָמיסיע איבערגעגעבן געוואָרן צו דער רעגירונג לעצטן דעצעמבער, וועט פאַרעפנטלאַכט היינט.

קאָפּיעס פון׳ם באַריכט זיינען אפיציעל איבערגעגעבן געוואָרן צו די אפיציעלע אידישע און מוסולמאַנישע פאַרשטייער דאָ לעצטן אוונט.

דער קאָמיסיעס רעקאָמענדאַציעס באַשטעהן די צייטווייליקע רעגולאַציעס אַריינגעגעבן פון׳ם היי־קאָמישאָנער, לאָרד טשענסעלאָר, פאַרערנדיק אָבער, אז די טיר דורכ׳ן כותל־מערבי פלאַץ, וואָס פירט צו דעם פלאַץ פון דער אַמאַרמאַשיז, דאַרף געשלאָסן ווערן.

עס ווערט אין דעם באַריכט אויף באַשטעטיקט, אז קיין חיות און בהמות טאָרן ניט געפירט ווערן דורך דעם כותל מערבי פלאַץ בעת די אנערקענטע אידישע תפילה שעה׳ן.

די פראַגע פון מכשירים איז איבערגעלאָזן געוואָרן אָפן פאַר דער פאַלעסטינער רעגירונג, אָבער דער באַריכט אנערקענט די רעכט פון די אידן צו באַנוצן זיך מיט אַ ספר־תורה אין שבתים און יום־טובים, ווי איצט.

די מוסולמאַנער איז ניט דערלויבט צו מאַכן דאָרט קיין שום עגדרעגונגען אין בײַדעם, און זיי טאָרן ניט שטערן די אידן אין זייערע תפילות, ווייל דאָס פלאַץ ווערט אנערקענט פאַר אַ הייליקטום פאַר די אידן

באַרימטער בעלגישער וויסנשאַפטלער, פּראָפ. פיקאַרד, איז פון אידישן אָפּשטאַם

(ספּעציעל פאַר "דאָס אידישע וואָרט")

בערלין, יוני 8 (איטא). — פּראָפעסאָר אוגוסט פיקאַרד דער באַרימטער בעלגישער וויסנשאַפטמאַן, וועלכער איז אנומלט אַרויסגעפלוגן אויף אַ באַלון אין דער סטראַטאָספער (דער העכסטער לופט־שיכט פון דער ערד), איז פון אידישן אָפּשטאַם, — ווי די "איטא" איז אינפאָרמירט געוואָרן.

פיקאַרדס זוידע פון טאַטנס צד, געפינט אויס די "איטא", איז געווען אַ שוחט אין אַ קליין שטעטל אין דעם דייטשן שטאַט העסע. פיקאַרדס פאָטער האָט אויסגעוואָרפן דערס קיין בעלגיע און איז געוואָרן אַ באַנקיר, און ער האָט זיך דאָרטן גע׳שמד׳ט. פיקאַרד אַליין איז שוין געבאָרן געוואָרן אַ קריסט.

פּיקאַרד האָט געלערנט אין צוריכער טעכנישער הויך־שול, וואו ער איז געווען דער באַליבטער שילער פון פּראָפ. אייַנשטיין. דער לעצטער האָט עקזאַמענירט פּיקאַרדס דאָקטאָראַט דיזערטאַציע.

פאַרקויף שטייער פלאַן נעענדערט געוואָרן

אטאַוואַ, יוני 8.— לויט קלאַנגען פאַרשפּרייט אין די רעגירונגס קריינז, האָט די רעגירונג באַשלאָסן צו ענדערן דעם פאַרקויף שטייער פלאַן אַזוי, אַז ער זאָל גע־זאַמלט ווערן פון׳ם פאַבריקאַנט, אַנשטאָט דעם האַנדלסיילער.

די ענדערונג איז געקומען אין נעטפּער אויף דאָרטן קיין שום ענדערונגען אין גע־ביידעס, און זיי טאָרן ניט שטערן די אידן אין זייערע תפילות, ווייל דאָס פלאַץ ווערט אנערקענט פאַר אַ הייליקטום פאַר די אידן

פאָדערן ניו דזשורסי זאָל אויך אָננעמען רעגיס־טראַציע

(ספּעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

דזשוירסי סיטי, נ. דזש. יוני 8 (איטא). — אַ רעזאָלוציע איז אָננעגומען געוואָרן פון דער פאַטריאָטישער געזעלשאַפט פון אייַנ־געבאָרענע אַמעריקאַנער, וואָס רופן זיך מיט׳ן נאָמען "הענרי קלעי קאָונסיל נומער 179", וואָס פאָדערט אויף די שטאַט לע־גיסלאַטור פון ניו־דזשוירסי אָנצונעמען אַ רעגיסטראַציע ביל, ענלאַך צו דעם מיש־נאַנער. דער ציל פון דעם ביל דאַרף זיין, לויט דער רעזאָלוציע, צו באַשטעטיקן, וועלכע אויסלענדער זיינען אַריינגעקומען אין לאַנד אויף אַ געזעצלאַכן אופן, און וועלכע ניט.

סענאַטאָר ראָבערטסאָן קומט אונטערזוכן אַר־בעטסלאַזיקייט

אטאַוואַ, יוני 8. — סענאַטאָר ג. ד. ראָ־בערטסאָן, אַרבעסט מיניסטער, אָנגעסירט וועגן דעם דורכפיר פון אַן אויספאָרשונג וועגן דער אַרבעטסלאָזיקייט לאַנג אין לאַנד, וואָס וועט אָנגעפירט ווערן אונטער זיין פערזענלאַכן אויפזיכט.

אַזוי ווי די לאַנג אין ערנער אין מערב קאַנאַדע, וועט סענאַטאָר ראָבערטסאָן אַרויספאָרן קומענדן מיטוואָך צוערשט אין דער וועסט, און דערנאָך וועט ער די זעלבע אונטערזוכונג מאַכן אויך אין דער אויסט

סענאַטאָר ראָבערטסאָן וועט זיך באַ־ראַטן וועגן דער לאַנג מיט די פּראָווינציאַ־לע רעגירונגען און פאַרשטייער פון די גרע־סערע שטעט, און ער וועט אויך פּערזאָ־לאַך אונטערזוכן די לאַנג אין די דאָרפישע געגנען.

די ווייטערדיקע פּאָליטיק פון דער רעגי־רונג בנתוגע אַרבעטסלאָזיקייט, האָט סענאַ־טאָר ראָבערטסאָן געזאָגט, וועט זיין, ווי ביז איצט, צו שטיצן אין אַ געוויסער מאָס די פּראָווינציאַלע רעגירונגען און מוניצי־פּאַליטעטן, אַריסטאָלעדניק זיי צו סאָפּראַ־וועגן זיך מיט׳ן פּראָבלעם.

דער ערשטער פונקט וואו אַר וועט זיך אָפּשטעלן וועט זיין וויקטאָריאַ, ב. ק., און פון דאָרטן וועט ער פאָרן אין דער מזרח ריכטונג.

כרוט. קאָלומביאַ פרייט זיך מיט גרויסע באַ־שטעלונגען

וויקטאָריאַ, ב. ק., יוני 8. — דער גע־הילף אינדוסטריע פון בריטיש קאָלומביאַ, די וויכטיקסטע אינדוסטריע אין דער פּראָ־וינץ, שטייט איצט פאַר אַ פּעריאָד פון פּראָספּעריטעט. מיט דער באַשטעלונג פון פיר מיליאָן פוס געהילץ פון אוונטראַליע און אַנדערהאַלבן מיליאָן פוס פון עגלאַנד, — מיט דער דערוואַרטונג אויף נייע, גרעס־סערע באַשטעלונגען.

נ. ס. לאַפיד, לאַנד מיניסטער פון ב.ק., אָנגאָסיקנדיק די דערהאַלטונג פון דאָ־שטעלונגען, דערקלערט עס פאַר די בעסטע געשעפטס נייעס אין ב. ק. זינט דער קריזיס האָט זיך אָנגעפאַנגען.

די נייעס איז אויפגענומען געוואָרן מיט גרויס צופרידנהייט איבער דער גאַנצער פּראָווינץ.

45טע קאָנווענשאָן פון אָרדען כרית־אברהם געעפנט

סאַראַטאָגאַ ספּרינגס, נ. י., יוני 8 (איטא). — די 45טע יערלאַכע קאָנווענשאָן פון׳ם אָרדען ברית־אברהם איז דאָ געעפנט געוואָרן נעכטן 10 אינדערפרי, אין קאָנ־גרעס האַל, אין דער אָנוועזנהייט פון 841 דעלעגאַטן, וואָס פאַרטרעטן 421 לאָדזשעס

די קאָנווענשאָן איז באַגריסט געוואָרן פון האַנ. אוירווינג י. גאָלדסמיט, אינ׳ם א. סטאַרס, פאַר׳ן טשיימבער אָף קאָמערס. דער הויפּט רעדנער ביי דער עפענונג איז געווען סענאַטאָר ראָבערט פּ. וואַגנער.

דער גראַנד מאַסטער, נייטן ד. פּערלמאַן, האָט פאַרגעלייענט דעם יערלאַכן באַריכט, באַרירנדיק די פּראָבלעמען פון׳ם אָרדען און די אייריש פּראָבלעמען אומעטום. ער האָט רעקאָמענדירט פאַשיידענע פּלענער פון וויכטיקייט פאַר׳ן אָרדען און פאַר אייריש טעטיקייטן בכלל.

שמעון שעכטער ווערט געזוכט

שמעון שעכטער, פון זאַלאַטשיקי, גאַ־ליציע, דאַרף זיך געפינען אין וואַנקאָווער, ווערט געזוכט פון הערשקע בויער, אויף פון זאַלאַטשיקי. וויכטיקע נייעס פאַר אים, ער ווערט געבעטן צו שרייבן צו הערי באַוער, 332 פלאָרא עווע., ווינניפּעג, מאַנ.

עלף פרומע אידן פון ירושלים אַרעסטירט געוואָרן פאַר איבער־פאַלן ספּאַרט פעלד

דריי טויזנט קעפּיקער המון באַפאַלט פעלד וואו מען שפּילט אום שבת, באַקעמפנדיק פּאָליציי

(ספּעציעלע טעלעגראַמע צו "דאָס אידישע וואָרט" פון "איטא")

ירושלים, יוני 8 (איטא).— עלף אָרטאָ־דאָקסישע אידן זיינען דאָ שבת בייטאָג אַרעסטירט געוואָרן, ווען אַ המון פאַנאַטי־קער אין דאָ באַפאַלן דעם ספּאָרט־פעלד אין אַ פאַרוואָרף צו שפּערן אַ פוטבאָל־מעטש צווישן דער מכבי טים און אַן אַר־מענישער טים, ניט צו דערלאָזן די אידישע טים צו חילול שבת.

ווען די שפּיל איז אָנגעסירט געוואָרן, זיינען קול־קוראַ׳ס אַרויסגעלאָזן געוואָרן פון די אָרטאָדאָקסישע אידן וואָס האָבן גערופן "יעדן אידן וואָס האָט גאָט אין האַרצן צו קומען אין קעמפן קעגן דער בע׳פאַר". אויפרופן צו די פרומע אידן זיינען אויך געמאַכט געוואָרן שבת אין די שולן.

דער רעזולטאַט איז געווען, אַז אין דער באַשטימטער שעה, שבת נאָכמיטאָג, האָט זיך אַ המון פון צוויי ביז דריי טויזנט פרו־מע אידן, איינשליסנדיק ווייבער און קינ־דער, געקומען צום ספּאָרט פעלד. די אידן זיינען געווען אָנגעטאָן מיט די טראַדיציאָ־נעלע שטרייפלאַך און סאַמעטענע מאַנטע־לען.

די פּאָליציי־מאַכט, וועלכע האָט זיך גע־גרייט אויף מעגלאַכע אומאָרדענונגען, האָט ביים פעלד געהאַלטן אַ שטאַרקע אָפּטיי־לונג פון בריטישע און פאַלעסטינער פּאָלי־ציסטן. דער המון האָט אָבער אָנגעהויבן אַ קאַמף מיט דער פּאָליציי און האָט אָנגע־הויבן וואַרפן שטיינער. באַלד זיינען אָבער אָנגענומען פאַרשטאַרקונגען, וואָס האָבן צעצערן דעם המון, איינגעשטעלט אָרדע־נונג און אַרעסטירט עלף פּערזאָן.

אַלע אַרעסטירטע זיינען אַריינגעלאָזן געוואָרן אויף ערבות, און זיי דערוואָרטן אַ פּראָצעס פאַר שטערן די עפנטלאַכע רו.

פינף אידן דערוויילט גע־וואָרן אין רומענישן סענאַט

(ספּעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

בוקאָרעסט, רומעניע, יוני 8 (איטא). — פינף אידן זיינען דערוויילט געוואָרן אין רומענישן סענאַט: פינקלשטיין, בערקאָ־וויטש, דייוועניסאָן, בענגעוויסמי און הער־זשעדרוס.

די ערשטע פיר זיינען דערוויילט געוואָרן אויפ׳ן רעגירונגס צעטל.

מער ווייץ פאַרזייט אין סאָוועטן פאַרבאַנד

וואַשינגטאָן, ד. ק., יוני 8. — באַטש די זרעיה אין סאָוועטן פאַרבאַנד האָט זיך לכתחילה פאַרצוינט צו קויפן ניט גינסטיק־ווערטער טרעפּס שוין איצט איבער דער פאַרוויטער שטח דעם פאַראַיאָניק, לויט אַ באַריכט פון׳ם אַגריקולטורעלן דעפּאַרט־מענט.

ביז מאַי 15טן איז אין סאָוו. פאַרבאַנד פאַרוויט געוואָרן אין אַלע תבואות 160 מיליאָן אַקער, אין פאַרגלייך מיט 154 מי־ליאָן אַקער מיט אַ יאָר פריער, און ווייץ — 48 מיליאָן אַקער אין פאַרגלייך מיט 46 מיליאָן אַקער לעצטן יאָר פאַר דעם זעלבן פּעריאָד.

אַנפידער פון "שטאָם קאָמיטעט" געערט ביי באַנקעט לעצטן אוונט

אַרום זיבן הונדערט מענער און פרויען זיינען נעכטן אוונט אָנוועזנד געווען ביים באַנקעט אין גרויסן תלמוד תורה זאַל, אָראַנזשירט פון דעם ווינניפּעגער שטאָם קאָמיטעט לכבוד דער אינסאַלירונג פון הרב הערסאָן אַלס לכבוד וו. מ. טריליער, פּרעזידענט פון שטאָם קאָמיטעט, מר. דייטאָנד און מר. טשעשעק.

אַ וועטשערע איז סערווירט געוואָרן, און נאָכדעם האָבן די פאָלגנדיקע געהאַלטן רע־דעס: הרב פרידמאַן, וו, מ. טריליער, מר. דייטאָנד און מר. טשעשעק. די שלום־רע־דע האָט געהאַלטן הרב הערסאָן, און ער האָט באַראַנקט דעם עולם פאַר דער ערנס־טער באַציאונג צו אים און פאַר דעם כבוד וואָס מען האָט אים צוגעטיילט.

דער קאָמיטעט האָט פּרעזענטירט מר. טריליער מיט אַ קאַסטבאַרער "סיגאַרעטן קייס" אַלס אָנערקענונג פאַר זיין איבער־נעבנהייט אַן גוטער אַרבעט פאַר דעם שטאָם קאָמיטעט. ער איז אויף פּרעזענ־טירט געוואָרן מיט אַן אַדרעס. אויף מר. דייטאָנד און מר. טשעשעק זיינען פּרעז־זענטירט געוואָרן מיט אַדרעסן אין דעם שטאָם קאָמיטעט אויס דאַנקבאַרקייט פאַר זייער גוטער אַרבעט לטובת דעם קאָמי־טעט. מר. יצחק טרוט איז געווען פאָרזיצער פון באַנקעט.

דער באַנקעט איז אַראַנזשירט געוואָרן פון מר. י. טרוט, ס. מאַלינסקי, ה. גרין, ב. סטאַריקאָוו, ד. פיינסטיין און א. סילי־וואַר.

נאָך אַלע רעדעס האָט אַן אָרקעסטער געשפּילט און דער עולם האָט געטאַנצט ביז שפּעט אין דער נאַכט.

נערעטעניש אויף משפּ־טים אין פּאָליציי נעריכט

אין פאַרלויף פון מאַי מאָנאַט זיינען אין שטאָטיק נעריכט אויסגעהערט געוואָרן 2,174 משפּטים. אין פינף טויזנט און 85 דאָלאַר איז געוואָרן אין שטראָף־געלט, לויט דעם מאָנאַטלאַכן באַריכט וואָס איז פאַרעפנטלאַכט געוואָרן פון פּאָליציי־שעף ניוטאָן.

פון דעם איינגעקאַסירטן שטראָף־געלט וועט $4,049.75 איבערגעגעבן ווערן צו דער שטאָט און דער באַלאַנס וועט איבער־געגעבן ווערן צו דער פּראָווינץ.

פון דער צאָל משפּטים זיינען 1,132 געווען פאַר פאַרלעצונג פון שטאָטישע בײַ־לאָוס. אין דער צאָל זיינען אַריינגערעכנט איבער הונדערט פוסנייער וועלכע זיינען דערשיינען אין געריכט פאַר ניט אָפּהיטן די נאַסיקע פאַרקער סיגנאַלן.

אין פאַרלויף פון דעם מאָנאַט זיינען אויף דערשינען אין געריכט דזשאָן סטריב אויף דער קלאָגע פון מאָרד, און ער וועט גע׳משפּט ווערן פאַר דערמאָרדן די דריי קינדער אין עלמוואוד. אויף איז ערנסט גיעס דערשיינען אין געריכט אַן ער וועט אויף גע׳משפּט ווערן אויף דער קלאָגע פון טויט שלאָג אין פאַרבינדונג מיט דעם טויט פון וויליאַם קונעש וועלכער איז געשטאָרבן אין אַן עקסידענט אויף מיין סטריט און מאַניטאָבאַ עווע.

דרי זילבערשטיין פאָרט היינט צום קאָנגרעס

רבי א. זילברשטיין, דערוויילטער דעלע־גאַט צום צווייטסישן קאָנגרעס, פאָרט אָפּ היינט, 6.30 אוונט, מיט דער סי. פּי. אַר. קיין טאָראָנטאָ, אויפ׳ן וועג קיין באַזעל, מיטנעמענדיק די בעסטע וואונשן פאַר אַ גלילאָכער רייזע פון זיינע צאָלרייכע פריינט.

רבי זילבערשטיין וועט צושיקן בריוו פון קאָנגרעס פאַר "דאָס אידישע וואָרט".

ווּאָס אויף דער וועלט קאָן פאַרלויפן

דעם לעצטן דעצעמבער איז פון דער געפענגעניש פון פּרינס־אַלבערט, סאַסק., אַנטלאָפן איינער אַן אַרעסטאַנט, — לאָ־מיר אים אַנרופן בען (זיין נאָמען ווי דער נאָמען פון׳ם מיידל פאַרוויקלט אין דער געשיכטע, קלינגען אידיש).

בען איז געווען אין חדגריא ניט פאַר מעשים טובים. ער איז פאַראורטיילט גע־וואָרן צו צוויי יאָר אויף דער קלאָגע פון גנבה.

איידער בען איז אַנטלאָפן, האָט דער פּראָקוראָר, מר. ברעניאַן, אָנגעהויבן קריגן דראָוונגס בריוו, וואָס האָבן אים געסטראָ־שעט, אַז אויב ער באַפרייט ניט גלייך בענען פון טורמע, וועט ער באַצאָלן דער־פאַר מיט זיין לעבן.

האָט מען אָנגעהויבן פאַרשן ווער איז דער שרייבער פון די בריוו, און די שפּורן האָבן דערפירט צו אַן 18־יאָריקער טאָכ־טער פון אַ פאַרמער אין דעם דיסטריקט.

— לאָמיר זי אַנרופן עני.

ווען עני האָט אָבער געזאָרגט דער־שיינען אויף אַ פּרעלימינאַרן פאַרהער, איז זי גאָר געלעגן אין פּרינס־אַלבערט אין שפּיטאָל, — אין קינדעט מיט אַ זון....

עני האָט זיך פאַר דער פּאָליציי מורה געווען, אַז דער זון איז בענס, אַז זיי האָ־בען זיך ליב, און אַז זי האָט עס טאַקע גע־שריבן די דראָוונגס בריוו.

פון בענען, וואָס איז אַנטלאָפן פון טורמע, איז דערוויל קיין שפּור ניט גע־ווען. ער איז ווי אין וואַסער אַריינגעפאַר־לען.

האָט די פּאָליציי באַשלאָסן צו באַנוצן זיך מיט׳ן מיידל פאַר אַ פּרימאַנקע, צו כאַפּן דעם אַנטלאָפענעם אַרעסטאַנט.

האָט מען דערציילט אַ צייטונגסמאַן בסוד די גאַנצע מעשה מיט׳ן מיידל, און באַלד, אויף מאָרגן אין דער פרי, אין די מעשה געווען צעפּויקט איבער אַלע קאַ־נאַדער צייטונגען, מיט אַלע פּיקאַנטע איינצלהייטן.

בען האָט דאַן געאַרבעט אין אַ געהיילץ קעפּס אין אַנטעריאָ, און דאָרטן האָט ער באַמערקט אין צייטונג, אַז זיין געליבטע האָט געבאָרן אַ זון און אַז זי האָט דורכצומאַכן אַן ערנסטן פּראָצעס פאַר דראָען דעם פּראָקוראָר.

בען האָט דאַן מאָרגענס אויף אַלע פאַר־זיכטיקייטן אין האָט זיך געלאָזן לויפן צו זיין געליבטער און צו זיין קינד.

די פּאָליציי האָט אויף דעם אַרויסגע־רופן אַן אַנטלאָפן, אַז בען איז אַרעסטירט געוואָרן אין מוס דזשאָ, אויף זיין וועג קיין פּרינס־אַלבערט, און דערנאָך איז ער פאַראורטיילט געוואָרן צו זיצן אין עקסטרע יאָר פאַר אַנטלויפן פון געפענגעניש.

בען און עני האָבן דערוויל ביידע גע־לאָזט וויסן, אַז זיי ווילן חתונה האָבן, איידער ער וועט באַפרייט, אין די גרויע וועגן פון דער געפענגעניש.

* * *

אַ טראַנספּאָרט פון ניינציק טוי־זענט פליגן

אַ טראַנספּאָרט פון 90 טויזנט פליגן איז ניט לאַנג צוריק אָנגעקומען פון ענג־לאַנד קיין מערב קאַנאַדע, — פליגן, פון׳ם וועג־פליג אין דזשענעראַל האָספּיטאַל.

די ענגליש איז אַ פלאַג פאַר די מע־רב קאַנאַדער ווייַ פעלדער, און זיי ווע־רען „פּאַראַזיטס" אויבערגעגנט אין קאַנאַ־דע, מען זאָל זיי ניט דאַרפן אימפּאָרטירן אַהער פון ענגלאַנד.

אַבער די רעגירונג אונזערע, וואָס באַ־שיצט אַזוי שטאַרק די היימישע אינדוסט־ריע, האָט די דאָזיקע פליגן אַריינגעלאָזן אפילו אַן אַ "ראַסאָ דיוטי" אויף אַן וועל־כען ס׳איז טאַריף אָפּצאָל.

וואָס איז דיר מעשה?

די דאָזיקע 90 טויזנט פליגן זיינען פאַרזיכטיק נעוואַשן און געפלעגט גע־וואָרן אין אַ לאַבאָראַטאָריע אין פּערטהאָס, ענגלאַנד.

און אין קערפּער פון יעדער איינער פון זיי האָט מען פאַרפלאַנצט אַ נעוויסן סאָרט שיקראַבן, וואָס באַרויִכט זיי.

האָט מען די פליגן, וואָס האָבן גע־טראָגן זייער איינענעם מלאך־המות מיט זיך, דערנאָך פאַרשפּריץ איבער דער ווייַ־טן פעלדער פון מערב קאַנאַדע.

די אימיגראַנטשיע פליגן וועלן זיך דער־נאָך צעמישן מיט די איינגעבאָרענע, די הונדערט־פּראָצענטיקע קאַנאַדער, פאַר־שפּרייטנדיק אַ קוויטן מיט דעם מלאך־המות, אין דער נעשטאַלט פון די מיקראָבן וואָס זיי האָבן געטראָגן מיט זיך געבאָרן.

און אַזוי וועלן זיי, די אימיגראַנטשיע זענ־ענ־פליגן, כשר פאַרדינען זייער שטיקל ברויט . . .

* * *

אַ קינד געבאָרן אויף אַן עראָפּלאַן

היינטיקע אולטראַ מאָדערנע יונגעלייט און מיידלאַך זוכן עפּעס אַן אַריינעלן אַ שוויס באַסיין, אויף אַן עראָפּלאַן. אָדער נאָר, ווי עס האָט פּאַסירט אַנומלט אין ניו־יאָרק, האָט אַ פּאָר חתונה געהאַט דורך טעלעוויזיע.

געבאָרן ווערן האָט נאָך דערווייל קיי־נער ניט באַוויזן דורך טעלעוויזיע. דער־פאַר אָבער זוכן היינטיקע עופּרלאַך "פּוב־ליסיטי" דורך געבאָרן ווערן אויף עפּעס אַן אומגעוויינלאַכן פּלאַץ.

האָבן די הינע צייטונגען אַנומלט גע־נעבן "פּובליסיטי" צו אַן עופּרלע וואָס איז געבאָרן געוואָרן אין אַ ניינדיקער סטריט קאַר. האָט זיך אַן אַנדער קונדס אין אַ אַלף מתקנא געווען און איז געבאָרן געוואָרן אין מיטן פון אַ פרילינג אַוועדרוכע אויף מיין סטריט, אינמיטן נאַס, ניט ווייט פון די נאַרד קאַר־באַרנס.

האָט זיך דערפון דערוואוסט אַן אינ־דיאַנער יונגאַנטש פון מיל 214, אין ווייטן צפון פון מאַניטאָבאַ. און האָט באַוויזן וואָס ער קאָן: ער איז געבאָרן געוואָרן אויף אַן עראָפּלאַן.

זיין 21 יאָריקער מוטער האָט אָנגעהויבן גיין צו קינד דעם 30טן מאַרט. דאָס איז, און אַזוי ווי קיין דאָקטוירים זיינען דאָ ניט געווען, האָט אַ ראָיאַל קאַנעדיען עיר פּאַרס פּלאַט וואָס האָט זיך דאָן גע־פונען דאָרטן געגומען זי מיט׳ן עראָפּלאַן קיין דהי־פּאָס. דאָס קליינע אינדיאַנערל האָט אָבער אויסגענוצט די געלעגנהייט פאַר „פּובליסיטי" און איז אַרויס אויף דער ליכטיקער וועלט אַן אַ דאָקטאָר, אינם עראָפּלאַן גופא.

וואָס אויף דער וועלט קאָן פאַרלויפן

דעם לעצטן דעצעמבער איז פון דער געפענגעניש פון פּרינס־אַלבערט, סאַסק., אַנטלאָפן איינער אַן אַרעסטאַנט, — לאָ־מיר אים אַנרופן בען (זיין נאָמען ווי דער נאָמען פון׳ם מיידל פאַרוויקלט אין דער געשיכטע, קלינגען אידיש).

בען איז געווען אין חדגריא ניט פאַר מעשים טובים. ער איז פאַראורטיילט גע־וואָרן צו צוויי יאָר אויף דער קלאָגע פון גנבה.

איידער בען איז אַנטלאָפן, האָט דער פּראָקוראָר, מר. ברעניאַן, אָנגעהויבן קריגן דראָוונגס בריוו, וואָס האָבן אים געסטראָ־שעט, אַז אויב ער באַפרייט ניט גלייך בענען פון טורמע, וועט ער באַצאָלן דער־פאַר מיט זיין לעבן.

האָט מען אָנגעהויבן פאַרשן ווער איז דער שרייבער פון די בריוו, און די שפּורן האָבן דערפירט צו אַן 18־יאָריקער טאָכ־טער פון אַ פאַרמער אין דעם דיסטריקט.

— לאָמיר זי אַנרופן עני.

ווען עני האָט אָבער געזאָרגט דער־שיינען אויף אַ פּרעלימינאַרן פאַרהער, איז זי גאָר געלעגן אין פּרינס־אַלבערט אין שפּיטאָל, — אין קינדעט מיט אַ זון....

עני האָט זיך פאַר דער פּאָליציי מורה געווען, אַז דער זון איז בענס, אַז זיי האָ־בען זיך ליב, און אַז זי האָט עס טאַקע גע־שריבן די דראָוונגס בריוו.

פון בענען, וואָס איז אַנטלאָפן פון טורמע, איז דערוויל קיין שפּור ניט גע־ווען. ער איז ווי אין וואַסער אַריינגעפאַר־לען.

האָט די פּאָליציי באַשלאָסן צו באַנוצן זיך מיט׳ן מיידל פאַר אַ פּרימאַנקע, צו כאַפּן דעם אַנטלאָפענעם אַרעסטאַנט.

האָט מען דערציילט אַ צייטונגסמאַן בסוד די גאַנצע מעשה מיט׳ן מיידל, און באַלד, אויף מאָרגן אין דער פרי, אין די מעשה געווען צעפּויקט איבער אַלע קאַ־נאַדער צייטונגען, מיט אַלע פּיקאַנטע איינצלהייטן.

בען האָט דאַן געאַרבעט אין אַ געהיילץ קעפּס אין אַנטעריאָ, און דאָרטן האָט ער באַמערקט אין צייטונג, אַז זיין געליבטע האָט געבאָרן אַ זון און אַז זי האָט דורכצומאַכן אַן ערנסטן פּראָצעס פאַר דראָען דעם פּראָקוראָר.

בען האָט דאַן מאָרגענס אויף אַלע פאַר־זיכטיקייטן אין האָט זיך געלאָזן לויפן צו זיין געליבטער און צו זיין קינד.

די פּאָליציי האָט אויף דעם אַרויסגע־רופן אַן אַנטלאָפן, אַז בען איז אַרעסטירט געוואָרן אין מוס דזשאָ, אויף זיין וועג קיין פּרינס־אַלבערט, און דערנאָך איז ער פאַראורטיילט געוואָרן צו זיצן אין עקסטרע יאָר פאַר אַנטלויפן פון געפענגעניש.

בען און עני האָבן דערוויל ביידע גע־לאָזט וויסן, אַז זיי ווילן חתונה האָבן, איידער ער וועט באַפרייט, אין די גרויע וועגן פון דער געפענגעניש.

* * *

אַ טראַנספּאָרט פון ניינציק טוי־זענט פליגן

אַ טראַנספּאָרט פון 90 טויזנט פליגן איז ניט לאַנג צוריק אָנגעקומען פון ענג־לאַנד קיין מערב קאַנאַדע, — פליגן, פון׳ם וועג־פליג אין דזשענעראַל האָספּיטאַל.

די ענגליש איז אַ פלאַג פאַר די מע־רב קאַנאַדער ווייַ פעלדער, און זיי ווע־רען „פּאַראַזיטס" אויבערגעגנט אין קאַנאַ־דע, מען זאָל זיי ניט דאַרפן אימפּאָרטירן אַהער פון ענגלאַנד.

אַבער די רעגירונג אונזערע, וואָס באַ־שיצט אַזוי שטאַרק די היימישע אינדוסט־ריע, האָט די דאָזיקע פליגן אַריינגעלאָזן אפילו אַן אַ "ראַסאָ דיוטי" אויף אַן וועל־כען ס׳איז טאַריף אָפּצאָל.

וואָס איז דיר מעשה?

די דאָזיקע 90 טויזנט פליגן זיינען פאַרזיכטיק נעוואַשן און געפלעגט גע־וואָרן אין אַ לאַבאָראַטאָריע אין פּערטהאָס, ענגלאַנד.

און אין קערפּער פון יעדער איינער פון זיי האָט מען פאַרפלאַנצט אַ נעוויסן סאָרט שיקראַבן, וואָס באַרויִכט זיי.

האָט מען די פליגן, וואָס האָבן גע־טראָגן זייער איינענעם מלאך־המות מיט זיך, דערנאָך פאַרשפּריץ איבער די ווייַ־טן פעלדער פון מערב קאַנאַדע.

די אימיגראַנטשיע פליגן וועלן זיך דער־נאָך צעמישן מיט די איינגעבאָרענע, די הונדערט־פּראָצענטיקע קאַנאַדער, פאַר־שפּרייטנדיק פּראָצענטיקע קאַנאַדער, פאַר־שפּרייטנדיק צווישן זיי דעם מלאך־המות, אין דער נעשטאַלט פון די מיקראָבן פון׳ם זיי האָבן געבאָרן מיט זיך געבאָרן.

און אַזוי וועלן זיי, די אימיגראַנטשיע זענ־ענ־פליגן, כשר פאַרדינען זייער שטיקל ברויט . . .

* * *

אַ קינד געבאָרן אויף אַן עראָפּלאַן

היינטיקע אולטראַ מאָדערנע יונגעלייט און מיידלאַך זוכן עפּעס אַן אַריינעלן אַ שוויס באַסיין, אויף אַן עראָפּלאַן. אָדער נאָר, ווי עס האָט פּאַסירט אַנומלט אין ניו־יאָרק, האָט אַ פּאָר חתונה געהאַט דורך טעלעוויזיע.

געבאָרן ווערן האָט נאָך דערווייל קיי־נער ניט באַוויזן דורך טעלעוויזיע. דער־פאַר אָבער זוכן היינטיקע עופּרלאַך "פּוב־ליסיטי" דורך געבאָרן ווערן אויף עפּעס אַן אומגעוויינלאַכן פּלאַץ.

האָבן די הינע צייטונגען אַנומלט גע־נעבן "פּובליסיטי" צו אַן עופּרלע וואָס איז געבאָרן געוואָרן אין אַ ניינדיקער סטריט קאַר. האָט זיך אַן אַנדער קונדס אין אַ אַלף מתקנא געווען און איז געבאָרן געוואָרן אין מיטן פון אַ פרילינג אַוועדרוכע אויף מיין סטריט, אינמיטן נאַס, ניט ווייט פון די נאַרד קאַר־באַרנס.

האָט זיך דערפון דערוואוסט אַן אינ־דיאַנער יונגאַנטש פון מיל 214, אין ווייטן צפון פון מאַניטאָבאַ. און האָט באַוויזן וואָס ער קאָן: ער איז געבאָרן געוואָרן אויף אַן עראָפּלאַן.

זיין 21 יאָריקע מוטער האָט אָנגעהויבן גיין צו קינד דעם 30טן מאַרט. דאָס איז, און אַזוי ווי קיין דאָקטוירים זיינען דאָ ניט געווען, האָט אַ ראָיאַל קאַנעדיען עיר פּאַרס פּלאַט וואָס האָט זיך דאָן גע־פונען דאָרטן געגומען זי מיט׳ן עראָפּלאַן קיין דהי־פּאָס. דאָס קליינע אינדיאַנערל האָט אָבער אויסגענוצט די געלעגנהייט פאַר „פּובליסיטי" און איז אַרויס אויף דער ליכטיקער וועלט אַן אַ דאָקטאָר, אינם עראָפּלאַן גופא.

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910 PUBLISHED DAILY

FRIDAY JUNE 5, 1931

Classified Se

ענלאַכעס
PERSONA

KILSHAW
Auctioneers
Canada Bldg.

Stonite Monumen
508 SELKIRK A
Opposite Palace T

FOR RENT

Sheps Agencies
804 מיין סטריט
53 807 און 55 761

16 אש סטריט

עטער פאַרלאַנגט

פאַרלאַנגט
ריינענסד טיילאָר פּאַוער
אָפּעריטאָרס